

Posudek bakalářské práce:

Radka NOVOTNÁ, *Správa města Písek ve 2. polovině 19. století.*

Přírodovědecká fakulta Jihočeské university v Českých Budějovicích, Ústav archivnictví a pomocných věd historických Filosofické fakulty JU, České Budějovice 2016, 65 stran.

Obecní samospráva, jejíž vznik a rozvoj nastává v českých zemích v polovině 19. století, patří nejen mezi základní pilíře demokratické společnosti, ale i mezi zajímavá historická témata, a to přesto, že historiografie zatím této problematice a mnoha souvisejícím otázkám nevěnovala vždy odpovídající pozornost. Jedním z důvodů je nepochybně skutečnost, že se nejedná o téma jednoduché a k jeho zpracování je třeba zvládnout mnohdy nemalé množství archivního materiálu. O to více je třeba ocenit, že se R. Novotná nenechala těmito obtížemi odradit, a za téma své bakalářské práce si zvolila samosprávu v jednom z nejvýznamnějších jihočeských měst – tehdejším královském městě Písku, s časovým omezením na druhou polovinu 19. století.

Téma a strukturu práce autorka stručně představila v úvodu (s. 6–7), i když nepřidala obvyklou informaci o zdrojích zkoumání – ta následuje až v dalším textu. V následující kapitole pak přiblížila „místo děje“ – město Písek ve druhé polovině 19. století, třebaže dosti úsporně (s. 8–9), na druhou stranu je však zároveň možno ocenit, že se tak vyvarovala obvyklého zvyku popisovat dějiny města již od pravěku a soustředila se jen na období, jímž se v práci přímo zabývá.

Velmi důležitá je druhá kapitola bakalářské práce, zaměřená na samosprávu a pojednávající o jejím vývoji, volbách, působnosti obcí (samostatné i přenesené) i dozoru nad obcemi a samosprávě okresní (s. 10–15) a zpracovaná s využitím nejdůležitějších titulů současné sekundární literatury.

Vlastní jádro bakalářské práce Radky Novotné ovšem představuje rozsáhlá třetí kapitola, v níž se autorka zaměřila na jeden ze stěžejních pramenů pro studium organizace a fungování samosprávy – zápisy ze schůzí obecního výboru a rady (s. 16–42). Po představení těchto pramenů, nacházejících se ve fondu Archiv města Písku a také Okresní úřad Písek I. a tvořících rozsáhlý soubor 49 úředních knih a aktového materiálu v 26 archivních kartonech, následuje nejprve výklad o průběhu a výsledcích voleb do obecního výboru v letech 1850 – 1899 (s. 17–23). Největší pozornost pak autorka věnovala rozboru zápisů ze schůzí obecního výboru a městské rady, které rozdělila do čtyř tematických celků – na záležitosti obce, obecní majetek a hospodaření, žádosti občanů a školské záležitosti, jimž se pak detailně věnuje v dalším textu (s. 23–42), a to vždy v rámci tří mechanicky vymezených časových úseků do roku 1890 (1850 – 1861, 1862 – 1881, 1882 – 1890). Zdůvodnění těchto mezníků, stejně jako nezařazení posledního desetiletí 19. století není uvedeno, a ráda bych se proto na ně dotázala v rámci obhajoby. Vlastní průzkum zápisů však přinesl mnohé cenné i zajímavé informace, ať už k dějinám samotného města, nebo jeho muzea, divadla, elektrárny, právovárečného pivovaru či osvětlení, zaujmou také zmínky o udělení čestného občanství či používání nových měr. Příslušné pasáže, bohatě doložené poznámkovým aparátem, tak dostatečně kompenzují úvodní stručné kapitoly a svědčí o tom, že se R. Novotná s rozsáhlou pramennou základnou vyrovnala velmi úspěšně.

Stručné shrnutí celé práce přináší Závěr (s. 43–44), rekapitulující nejdůležitější výsledky, k nimž autorka řadí i přiblížení (alespoň částečné) způsobu úřadování, který byl

zachycen nejen v schvalovaných jednacích řádech a různých nařízeních, ale projevoval se i v delegování úkolu vypracování návrhů na odborně zaměřené komise.

Text práce doplňují kromě obligátního seznamu použitých pramenů a literatury (s. 47–49, včetně internetových zdrojů) a seznamu zkratk (s. 45) také přílohy (rovněž opatřené seznamem, s. 46) – jednak tři tabulky dále přibližující využití prameny (seznam knih protokolů ze schůzí obecního výboru a městské rady, seznam kartonů obsahujících zápisy obecního výboru a městské rady a seznam pramenů k volbám do obecního výboru), jednak šest tabulek detailně osvětlujících výsledky voleb představenstva obecního výboru v letech 1869, 1872, 1879, 1893, 1896 a 1899; zde zamrzí, že na ně není připojen odkaz v textu.

Bakalářská práce má velmi jasnou a přehlednou strukturu, zvláštní zdůraznění si zaslouží i jazyková a stylistická stránka, vyznačující se srozumitelným vyjadřováním a minimem chyb (na několika místech chybí interpunkce – např. s. 8, 40). K úvaze by bylo možno dát užití spíše minulého času při informování o obsahu dokumentů a rozhodování městských orgánů, jedinou významnější připomínku však mám pouze k názvu práce, který je podle mého soudu příliš obecný a zasloužil by si upřesnění.

Naproti tomu si zaslouží ocenění, že se autorka úspěšně vypořádala s poměrně složitým a obsáhlým tématem, a současně si tak vytvořila výborný základ pro to, aby v něm mohla pokračovat i v diplomové práci, pro což se vyslovila v závěru. Bakalářskou práci Radky Novotné považuji za zajímavý a kvalitní příspěvek k otázkám dějin samosprávy, který rozhodně splňuje nároky kladené na bakalářské práce, a proto ji ráda doporučuji k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat stupněm **v ý b o r n ě**.

V Praze dne 16. ledna 2016

Doc. PhDr. Marie Ryantová, CSc.